

Onderzoek naar drama in de moedertaalles

---

Ofschoon er de laatste decennia op het gebied van drama of expressie in de les Nederlands het nodige gepubliceerd is, voelen veel Neerlandici zich op dit terrein nog altijd erg onzeker. Nascholing is onmisbaar maar met nascholing alleen komen we er niet. Een deel van het probleem rond drama schuilt naar mijn opvatting in de zwakke theoretische basis van dit onderdeel. Om het theoretisch fundament van drama te verstevigen moet er onderzoek worden gedaan.

In 1984 publiceerden Stefan Vaes en Michaël Goethals onder de titel 'Nederlands-expressie' een onderzoek dat zij in een ondertitel karakteriseren als 'een beschrijving van de praktijk van dit nieuwe schoolvak'. Omdat Vaes en Goethals een groot aantal leraren in hun onderzoek hebben betrokken, moesten zij zich in hun praktijkbeschrijving noodzakelijkerwijs beperken tot gerapporteerd gedrag. Ter aanvulling van dit type onderzoek is onderzoek nodig dat inzicht geeft in wat er in dramalessen Nederlands in concreto plaatsvindt.

In januari 1987 ben ik als observator aanwezig geweest in een brugklas van een brede Nederlandse scholengemeenschap. Ik volgde negen dramalessen van een docente Nederlands. In mijn voordracht wil ik een analyse geven van de inhoud van die lessen. Bij de interpretatie van wat hier vakinhoudelijk aan de hand is, wil ik criteria ontleen aan de geschiedenis van de moedertaal didactiek en de geschiedenis van de dramatische vorming binnen en buiten het vak moedertaal. Het inzicht in de drama-praktijk van de docente in onderzoek wordt met name verdiept door enerzijds een beschrijving te leveren van docentenretoriek : wat zegt docente A over wat zij wil en doet en anderzijds wat constateert de observator in haar lespraktijk.

Een case-study dus naar retoriek en handelen van slechts één docent. Ik meen echter dat de uitkomsten van het onderzoek herkenbaar zullen zijn voor velen die drama in hun onderwijs proberen gestalte te geven.